

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Formulare Aduocatoru[m] et Procuratoru[m] Romane
Curie et Regij Parlamenti**

Katholische Kirche / Curia Romana

Hagenaw, 6. März 1503

VD16 F 1887

Libell[us] sup[er] decimis p[ro] abbate co[n]tra rectore[m] paro. ec. xxxvij

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70733)

Libelloꝝ et Inquisitionum

dare recusarūt z denegarūt: put denegant z recusant. fruct⁹ nullo min⁹ ex p⁹ z medio tpe exinde pueniē papiēdo seu veri⁹ vsurpan do: q̄ valēt seu valere possent dñi veditioñ expositi forēt alicui ipoz ꝓdiāōes sciēti seu noscēti vicz cētū flo. auri Rben. saluo pluri. q̄s q̄s fruct⁹ ꝓpterea forēt z essent dicto N. debiti. ipi tñ etiā sibi de eis satisfacere recusarūt z denegarūt: put denegāt z recusant in aiaz suarū picā: dictiqz N. dānū nō modicū grauatē. Quare petīt zc.

Libellus sup decimis ꝓo abba

te cōtra rectorē ecclesie parochialis

XXXVII

C Oꝛā vob Reuerēdo patre zc. ꝓcuī et eo noīc zc. ꝓ z aduersus **L.** ꝓponit z dicit ac asserit: et si negatū fuerit ꝓbare intēdit ea q̄ sequunt: citra tñ supflūā ꝓbationē. De quo ꝓrestat

In ꝓmis dicit z asserit: ꝓnit z ꝓbare intēdit q̄ a. x. xx. xxx. xl. l. lx. lxx. annis citra z vltra z a tpe z ꝓ tps cui⁹ inītiū seu ꝓꝓij hoim mēoria n̄ existit: ciuitas N. habuit z h̄ie ꝓsueuit ac hodie h̄z eccliam cathedralē z epalē: ac ep̄m ꝓ tpe. z certā z limitatā diocesim. Et sic.

Itē q̄ in dcā diō. ac infra ip̄am dio. fuit esseqz ꝓsueuit tꝓibz ꝓrie sup̄scꝓtꝓ z ꝓ ip̄a tꝓa ac hodie est q̄ddā solenne opidū vocatū cōit z appellatū. a multz z diuersis ꝓsonis vtriusqz sexus populatū z habitatū: habēs certū territorū z tenimentū distinctū z separatū a territorio z tenimento alioꝝ opidoꝝ. Et sic fuit zc.

Itē q̄ in dicto opido **D.** ac infra dictū opidū fuit esseqz cōsueuit tꝓibz ꝓrie sup̄scꝓtꝓ z ꝓ ip̄a tꝓa ac hodie est q̄ddā solēne monasteriū ord̄is scti N. monasteriū sanctorz **P.** et **P.** cōiter nūcupatū et appellatū: habēs abbatē ꝓ tpe vt caput ac nōnullos monachos vt mēbra: cōuentū ex se facien. Et sic fuit.

Itē q̄ in dicto opido ac infra ip̄m opidū fuit esseqz ꝓsueuit tꝓibz ꝓrie sup̄scꝓtꝓ z ꝓ ip̄a tꝓa ac hodie est q̄ddā parochialis ecclesia sancti N. cōiter nūcupata et appellata. Et sic fuit.

Itē q̄ oēs z singule decime frugū: vini: agnelloꝝ: apū: pulloꝝ: anetaz z hedoz q̄ in dicto opido eiusqz tenimētō ac infra ip̄m opidū et ei⁹ t̄minū ꝓ tpe nati fuerūt z extiterūt: ac nascunt z crescūt de vsu: more: ꝓsuetudie: z obseruātia legitie ꝓscꝓtꝓ ac incōcuisse z inuolabiliter obseruat: etiā tꝓibz ꝓrie sup̄scꝓtꝓ ac ꝓ ip̄a tꝓa saluis infra dicēdis: cōsueuerūt spectare z ꝓtinere: ac spectarūt et ꝓtinuerūt ad abbatē ꝓ tpe dicti monasterij z ad sup̄scꝓtū dñm **S.** tꝓe suo eoz qz mēsam abbatiale: ac hodie spectāt z ꝓtinēt ad eū dñm **S.** moderatū abbatē eiusdē monasterij z ei⁹ mēsam abbatiale solū z ifolidū: sicqz vt ꝓdiat fuit dictū: tenitū: creditū z reputatū: dictū qz tenet: creditū z reputatū notorie: palā z publice. Et q̄ sic fuit z est vꝓz zc.

Itē q̄ dñi q̄ p tpe fuerūt abbates dicti mōasterij fuerūt esseq; cō
sueuerūt t̄pib; p̄rie sup̄ dict̄. z p̄ ip̄a t̄pa solū et insolidū. ac hodie ē p̄
fatus dñs f. modern⁹ abbas eiusdē mōasterij sol⁹ et insolidū d̄ v̄
su more z cōsuetudie z obfuar̄tia p̄sc̄pt̄s i possessiōe vel q̄si pacifica
z q̄era iur̄s exigēdi p̄cipiēdi leuādi z habēdi. ac successiue exeges
rūt leuauerūt z habuerūt. necnō p̄cepit leuauit exegit z habuit p̄fa
tus dñs z modern⁹ abbas tpe suo t̄pib; debitis z p̄gruis oēs et
singulas decimas frugū vini agnelloz apū pulloz anetaz z hez
doz h̄mōi ab oib; hospitijz v̄l hoib; z incol̄ dicti oppidi A. marie
parochianis dicte eccie sc̄i N. p̄uenire solit̄s pacifice z q̄ere ac notoz
rie palā z publice vsq; ad t̄ps et tpe p̄dictiōn̄ infrasc̄ptaz sciētib; et
sc̄ire volētib; patiētib; tolerātib; z nō p̄dicētib; dñis p tpe rectori
bus siue plebanis dicte eccie sc̄i N. saluis infra dicēdis. sicq; vt p̄
dictū fuit dictū tentū creditū z reputatū dictū tenet̄ credit̄ z reputat̄

Itē q̄ cōis hoim opinio assertio credulitas z v̄a reputatio : cōe
q; dictū z publica vox z fama fuit z ē q̄ dñi q̄ p tpe fuerūt abbas
tes dicti mōasterij fuerūt esseq; p̄sueuerūt t̄pib; p̄rie sup̄ dict̄. ac p̄
ip̄a t̄pa soli ac insolidū. ac hodie est p̄fat⁹ dñs E. abbas modern⁹
tpe sui t̄pib; debitis z cōgruis oēs z singulas decimas frugū vini
agnelloz apū pulloz anetaz z hedoz h̄mōi ab oib; hospitijz seu
hoib; z incolis dicti oppidi A. p̄uenire solitas. z maxie parochian̄
dicte eccie sc̄i N. pacifice z q̄ere ac notozie palā z publice vsq; ad
t̄ps z tpe p̄dictiōnū infrasc̄pt̄. scientib; ac sc̄ire volētib; patiē to
lerat̄ z nō p̄dicētib; dñis p tpe rectorib; seu plebanis q̄ p tpe dicte
eccie fuerūt: saluis infradicendis. Et sic fuit.

Itē q̄ rector q̄ p tpe fuit dicte parochialis eccie sc̄i N. de vsu
more z p̄suetudie ac obfuar̄tia legitime p̄sc̄pt̄is. ac incōcisse z inui
olabilis obfuar̄tis: etiā tēporib; in subscripto primo articlo cōtē
tis. et per ip̄a tēpora p̄ quolibet parochiano dicte eccie sc̄i N. p̄o
ministrādis sacramētis ecclesiasticis. v̄tputa baptismalib; cōfessio
nibus z extremis v̄nctiōib; p̄sueuit z debuit recipere z debet q̄tuor
oz denarios vngaricales monete noue. seu valorē q̄ttuor den̄. decē
monete dūtaxat singul̄ annis saluis infradicendis. sicq; vt p̄dictū
fuit dictum tentū creditū z reputatū. dictūq; tenet̄ zē. Et sic.

Itē q̄ cōis hoim opinio assertio z credulitas z vera reputatio
cōe q; dictū ac publica vox z fama fuit z est q̄ rector q̄ p tpe seruit
dicte parochiali eccie de vsu more p̄suetudine z obfuar̄tia p̄dictis
p̄sueuit z debuit recipere atq; recipit t̄pib; p̄rie sup̄ dict̄. z p̄ ip̄a t̄pa
p̄ q̄lib; parochiano dicte parochie p̄ ministrādis sacramētis eccle
siasticis q̄ttuor duos dicte monete seu dictū valorē dicte monete
dūtaxat singulis annis saluis infradicendis. Et sic fuit z est. v̄ez.

Libelloꝝ et Inquisitionum

Itē q̄ lz p̄fati dñi q̄ p tpe fuerūt abbates dicti mōasterij fuerūt
z esse p̄sueuerūt t̄pibꝫ prime sup̄dictis ac p̄ ip̄a t̄pa soli z insolidū
achodie sit p̄fatus abbas modernus eiusdem monasterij sol
lus z insolidum de vsu more consuetudine z obseruātia p̄dictis
i possessionē seu q̄si pacifica z q̄era iur̄ p̄cipiēdi leuādi z habendi.
ac successiue receperūt exegerūt leuarūt z habuerūt. p̄ceptqꝫ exegit
leuauit z habuit ip̄e dñs abbas modernꝫ tpe suo t̄pibꝫ debit̄is et
cōgruis oēs z singulas decimas sup̄i^o specificatas: ab oibꝫ z sin
gulis hospitiꝫ seu hoibꝫ et icolis dicti oppidi B. ac illuc puēire so
lit. z i cert̄s t̄minis i dicto oppido nascēt̄. et crescēt̄. z ex eis puēiē
tibꝫ. z marie a parochianis dicte ecclie sc̄i N. pacifice z q̄ere ac no
torie palā et publice vsqꝫ ad t̄ps z a tpe p̄dictionē seu ip̄edimētorū
j. sc̄p̄. scientibꝫ z scire volētibꝫ patien̄ toleran̄ z nō p̄dicētibꝫ dñis
p tpe rectoribꝫ dicte ecclie saluis ifradicēdis. Et q̄uis etiā rector
q̄ p tpe fuit eiusdē ecclie d̄ vsu more z p̄suetudine p̄dict̄ debuerit z
p̄sueuerit p̄ q̄libꝫ parochiano eiusdē parochie rōe eccliaſticoꝝ factō
rū recipere z h̄re singul̄ ānis q̄tuor den̄. dicte monete: seu valoris
eiusdē dūtaret. Nihilominꝫ t̄m̄ dic̄ dñs Jo. modernꝫ rector di
cte ecclie d̄ āno dñi zc. z postea singul̄ ānis seq̄nt̄. t̄pibꝫ q̄bꝫ tales
decime debeāt solui. seu ip̄e dñs abbas mādauit ip̄as recipi exigi
z leuari. d̄ factō cū d̄ iure nō possz se opposuere z opponere: iactas
dictas decimas p̄ dictos parochianos suos debitas ad se z nō ad
dictū abbatē spectare z p̄tinere. Quūmo mādauit ihibuit oibꝫ pa
rochianis suis ne ip̄i darēt z soluerēt h̄mōi decimas. z ip̄az occa
sionē multipl̄ molestauit z molestat. p̄turbauit z p̄turbat. verauit
z verat. ac inq̄erauit z inq̄erat. ip̄editiuit z ip̄edit. ac facit z fecit. q̄ m̄
nus ip̄e dñs abbas a dicto āno dñi zc. z citra valuit z valeat h̄mōi
decias a parochianis dicte parochie p̄cipe erigere z leuare. ac d̄ ip̄is
p̄ libito sue volūtat̄ disponere pacifice z q̄ere vt p̄sueuit z debz. et
q̄d̄ det̄^o ē hoies dicti mōasterij bitates ifra parochiā dicte ecclie a
dicto āno dñi zc. z citra singul̄ ānis i odiū z iuriā dicti dñi abbas
t̄ ip̄e dñs Joh̄s rector eiusdem ecclie exegit et leuauit. xij. denas
rios dicte monete vltra debitū more et p̄suetudinē ac obfuaātia so
litis: in ip̄i^o do. Jo. moderni rectoris eiusdē ecclie aīe sc̄rimētū. et
p̄fati dñi abbat̄ iuriā. dictiqꝫ sui mōasterij r̄siden̄ z habitan̄ iuxta
paro. p̄fati sc̄i N. maximū dānū p̄iudiciū z ḡuamē. Et sic fuit

Itē q̄ p̄p̄ inhibitionē z mandatū p̄dictū ip̄i hospites seu hoies
z incole dicti oppidi residen̄ seu habitan̄ iuxta parochiā dicte ecclie
sic reddiderūt et reddūt se difficiles. z sepius recusarūt atqꝫ recu
sant eidē dño abbati de decimis p̄dictis vt cōsueuerūt et debēt sol
uere i maximū p̄iudiciū dānū z ḡuamē dñi abbat̄ z iur̄ sui. Et

Item q̄ p̄p̄ oppositiōez: molestatiōez: p̄turbatiōez: z veratiōez: in q̄/
 statiōez z ipediētia p̄dicta: et etiā p̄p̄ excoicatiōez z extorziōes. viij.
 den. dicte monete a q̄libet subdito z homie dicti mōasterij residen
 seu habitān infra dictā parochiā sc̄i N. vltra debitū z morē solitū
 p̄ pte dicti dñi abbatis sentientis se et ius dicti monasterij sui inde
 grauari: extitit ad sanctam se. ap. appellatū. et causa hmōi appella
 tiōis z negocij p̄ncipal' ipsi' vob̄ dicto R. p. d. au. cōmissa. Et zc.

Item q̄ de p̄missis oibz z singulis fuit z est publica vox z fama.

Item dat p̄ducta z p̄ducēda p̄ pte sua in hac causa p̄ libello ac
 positiōez et articulis in q̄tū faciūt aut facere possūt p̄ se z dicta pte
 eua z cōtra ptem aduersam. et nō als aliter neqz alio modo.

Item dat de notar' notis signis z sigillis. et prestatur p̄ut fuit z
 est moris atqz stili sacri palatij causaz aplici.

Quare petit et requirit dict' p̄cur' noie q̄ sup̄ p̄ vos R. p. d. f. sacri
 palatij cāz audi. vestrāqz diffinitivā sniam p̄nūciari: decerni: z des
 clarari sup̄ dictas decimas z ius p̄cipiendi: erigēdi: leuandi: et ha
 bendi easdē ab oibz et singulis hospitijs seu homibz et incolis dñi
 opidi infra parochiā dicte ecclesie sancti N. ad dñm p̄ tpe abbatez
 dicti monasterij: et ad dñm E. abbatē modernū eiusdē monasterij
 solū et isolidū spectasse z p̄tinuisse: sibiqz adiudicādū fore z p̄ vos
 adiudicari. dictoqz dño Jo. rectori dicte eccleie sc̄i N. nullū ius cō
 petisse seu cōpetere i decimis p̄dictis: neqz ad eas. dictoqz dño Jo.
 rectori nō licuisse neqz licitū fuisse erigere et extorq̄re a subdit' seu
 hoibz dicti mōasterij residen et habitān iuxta fines et limites dicte
 eccleie sc̄i N. p̄dictis sacrament' eccl'astic' octo denarioz dicte mos
 nere vel eoz valore seu aliqd eoz occasiōez a q̄libet ipoz vltra des
 bitū morē z p̄suetudinē p̄dict' factasqz occupatiōez: iactatiōez: inhi
 bitiōez: molestatiōez: p̄turbatiōez: veratiōez: ac inq̄eratiōez: et impe
 dimēta fuisse z esse temerarias: illicitas: z iniustas: ac d̄ fco p̄sum
 ptas: ac temerarias: illicitas: z iniustas: ac d̄ facto p̄supra. dicto dñoqz
 Jo. rectori sup̄ oppositiōibz: iactatiōibz: dictoqz octo denarioz vlt eoz
 rū valozē sup̄ a q̄libet subdito seu hoie dicti monasterij ifra dictaz
 parochiā habitān exactionibz: extorziōibz: inhibitiōibz: molestatiōibz:
 p̄turbatiōibz: veratiōibz: inq̄eratiōibz: et ipediētibz ac decimis p̄dictis:
 necnō iur' dictas decimas a parochianis dicte eccleie sc̄i N. p̄cipiē
 di: erigēdi: leuādi: z habēdi: p̄dict' silētiū p̄petuū iponēdū fore et p̄
 vos iponi: ipm dñm Jo. p̄denādū fore z p̄ vos cōdenari i expen' p̄
 p̄trea fact': et de fiēdis prestaf. z als in de z sup̄ p̄missis sibi dicto
 noie fieri iusticie cōplemētū: vīm isup̄ benignū offm sup̄ p̄missis et
 eoz q̄libz hūilr iplozādo. Et p̄deā oiaz singla d̄t z petit dict' p̄cur'
 noie q̄ sup̄ p̄iūctam z diuisim et als oī meliori mō q̄ fieri p̄t zc.